

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№37 (667) 12 вересня 2013 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЯК ЖИТИ ДАЛІ ДСП «ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС»: ПРОФСПІЛКОВИЙ ВИМІР

ПРОБЛЕМЫ ЗОНЫ ОТЧУЖДЕНИЯ: ВЗАИМНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ОБЯЗЫВАЕТ

По происшествии более 27 лет со дня аварии на Чернобыльской АЭС, как показывает практика, ни одна из общегосударственных чернобыльских программ, а также реализуемые проекты на площадке ЧАЭС не имеют простого решения, а главное — стабильного финансирования, действенных мер со стороны государства по дальнейшему эф-

В части основополагающего права работника — своевременной оплаты труда. За истекший период официальную заработную плату людям выдано на руки. Но не выплачена доплата за работу в зоне отчуждения, согласно базовому чернобыльскому закону, так сказать, наш «статусный» заработок, из которого, кстати, выделяется часть средств на отпуск. Ведает сегодня этой доплатой, как и всей чернобыльской «социалкой», Минсоцполитики Украины. Вопрос в том, что эта часть зарплаты не закладывается в фонд оплаты труда предприятия. И мы, профсоюз, не вправе вступать по

фактивному использованию и развитию промплощадки Чернобыльской АЭС и зоны отчуждения в целом.

Как сегодня здесь обстоят дела, что является актуальным в социальном и производственном измерении — рассказывает председатель первичной профсоюзной организации ГСП ЧАЭС Максим Иванович ОРЛОВ.

Этому поводу в трудовой спор с его администрацией, которая вообще не управляет этими средствами. Тем не менее — это часть дохода работников. Вот такая казуистика. Проблема эта хроническая, характерна для всей зоны отчуждения, но периодически, с опозданием 1—2 месяца, эта задолженность гасится. Но сам факт такой задержки доплаты уже есть нарушением закона о зарплате, КЗоТ не выполняется.

— Максим Иванович, как на ЧАЭС в этом году организовано оздоровление детей, отдых самих работников?

— Вы знаете, оздоровительная кампания проходит традиционно (на момент интервью была вторая декада августа. — Прим. ред.). У нас, слава Богу, здесь проблем нет. Хотя, конечно, предприятию очень тяжело помогать профсоюзной организации в финансовом плане, потому что хозяйственных средств просто не хватает, нет источников для этих целей, чтобы наполнять оздоровительную кампанию хозяйственными деньгами. А в бюджете Украины в соответствующих строках госпрограммы не предусмотрены ассигнования на медицинское сопровождение, на оздоровление, на

медицинское страхование работников ЧАЭС, их детей и членов их семей. Поэтому мы с предприятием в этом направлении работаем, но, поскольку оно ничего не генерирует, то очень и очень тяжело выполнять финансово эту задачу. Пытаемся там каким-то образом находить какие-то «копейки» для оздоровительных. Пока же, повторю, оздоровлением охвачены все желающие. И с нашей стороны задача состоит в том, чтобы не ухудшить его, а улучшить. Мы, скажем так, в отличие от НАЭК «Энергоатом», где финансовые возможности гораздо больше, где масштабнее идет программа по оздоровлению всего персонала, все же акцентируем внимание на том, что нужно оздоравливать в первую очередь работников, у которых есть какие-то системные заболевания. Мы прислушиваемся к заключению врачей, и сами покупаем путевки именно в те санатории, где это наиболее эффективно для данного работника по показаниям. А если человек просто хочет укрепить свои силы и здоровье, то у нас есть доплата на оздоровление к отпуску, существенная, в размере должностного оклада. И здесь мы очень благодарны и руководству предприятия, и руководству Госагентства Украины по управлению зоной отчуждения за то, что эта норма имеется в Отраслевом соглашении.

(Окончание на 2-й стр.)

ЧАЭС. Строительство нового безопасного конфайнмента

ЗАХИСТИ ПРАВО ЛЮДИНИ НА ПРАЦЮ

ІННОВАЦІЇ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРОФСПІЛОК

Глобалізація, раціоналізація та модернізація виробництва, застосування інновацій на підприємствах, які дозволяють виконати більший обсяг роботи, або надати більш якісні послуги з меншими витратами на виробництво, спричиняють, як правило, з одного боку, підвищення ефективності праці, а з другого — скорочення робочих місць, зменшення заробітної плати працівникам, зниження рівня соціально-економічних гарантій, застосування нетрадиційних форм зайнятості тощо.

На підприємствах, які обслуговує Атомпрофспілка, питання раціоналізації та модернізації виробництва, застосування інновацій останнім часом набули актуальності.

Недостатнє та неритмічне фінансування державних підприємств, недосконала тарифна політика в енергетиці спонукають керівників підприємств вирішувати питання підвищення рівня виробництва, пошуку нових технологій, видів трудової зайнятості, зокрема, це й застосування аутсорсингу, аутстафінгу (інформація до теми друкуються. — Прим. ред.), скорочення персоналу, підміна довгострокових трудових договорів цивільно-правовими угодами, зниження соціально-економічних гарантій працівникам тощо. А якщо до цього додати наболілу проблему постійних змін керівного складу та реорганізацію підприємств, то складається сумна картина. Все це впливає на моральний клімат у колективах, викликає невпевненість у завтрашньому дні та за своє майбутнє.

Постають запитання: «Що таке інновації? Яку роль вони відіграють при провадженні на підприємстві? Де місце профспілок у процесі застосування інновацій, модернізації виробництва, підвищення ефективності праці? Як вони можуть впливати на ці процеси та захистити соціально-економічні інтереси працівників? Як ці питання вирішуються на підприємствах? Чи є досвід роботи профспілки у цьому напрямі? Як впровадити цей досвід на конкретному підприємстві?».

На ці та інші питання намагалися отримати відповідь учасники профспілкової академії для профспілкових лідерів промислової сфери під гаслом «Впровадження інновацій: від викликів до нових можливостей для профспілок», яку 28—30 серпня цього року проводило представництво Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі.

У заході взяли участь представники 6 галузевих профспілок України, у тому числі, Атомпрофспілки, Профспілки автомобільного та сільськогосподарського машинобудування, Профспілки оборонної промисловості, авіабудівників, працівників радіоелектроніки та машинобудування, працівників енергетики та електротехнічної промисловості, а також представники Федерації профспілок України, та Білоруської профспілки працівників хімічної, гірничої та нафтової галузей промисловості.

Важливість теми, її новизну, а також основні цілі профспілкової академії у своїх привітальних виступах виклали директор Регіонального представництва Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі Урсула Кох-Лаугвітц і менеджер проекту ARIBERA IG Metall (Виконавчий комітет), департаменту виробничої політики «Робота+Інновації» Петер Павлічка (на знімку об'єдано — 2-га стор.).

Вони звернули увагу учасників на те, що економіці України потрібні інвестиції, а підприємствам — модернізація та інновації, а також на невідворотність цих процесів.

(Продовження на 2-й стор.)

АТОМНІ НОВИНИ

• Кабінет Міністрів вирішив збільшити фінансування програми підвищення безпеки енергоблоків атомних станцій в 2011—2017 роках на 4,298 млрд. — до 16,798 млрд. гривень.

Об цьому говориться в інформаційно-аналітичному бюллетені Кабміна.

Так, відповідно до постановлення Кабміна, передбачається виділення додаткових коштів в розмірі 4,298 млрд. гривень (без НДС) на виконання Програми підвищення безпеки енергоблоків атомних станцій в 2013—2017 роках.

«Раніше Кабміном був затверджений ориєнтований обсяг фінансування даної Програми — 12,5 млрд. гривень на весь період його дії в 2011—2017 роках», — сказано в повідомленні.

Також урядом передбачено можливість щорічного уточнення цієї суми для більш ефективного реалізації комплексних заходів.

Частинно ця сума буде отримана від продажу електро- та теплоенергії, виробленої на об'єктах НАЕК «Енергоатом», на внутрішньому ринку.

Другі джерела фінансування Міністерство енергетики та вугільної промисловості ще погодиться з Міністерством фінансів.

Додаткове фінансування, в якому виникла необхідність в 2013 році, в Госінспекції атомного регулювання, в частині, стосується з посиленням безпеки ядерних об'єктів після аварії на японській АЕС «Фукусіма-1» в 2011 році.

Крім того, в березні 2013 року Європейський банк реконструкції та розвитку виділив Національній атомній енергогенеруючій компанії «Енергоатом» кредит на

общую суму 300 млн. євро на підвищення безпеки українських атомних електростанцій.

В грудні 2012 Кабінет Міністрів затвердив програму підвищення рівня безпеки на атомних електростанціях на 2012—2017 роки.

Програма передбачає зменшення ризиків аварій на атомних електростанціях в період стихійних бедствий або інших екстремальних ситуацій, збільшення ефективності контролю за можливими проектними та непередбачуваними аваріями на атомних електростанціях і мінімізацію їх наслідків.

Ориєнтована вартість фінансування програми становить близько 12,5 млрд. гривень, при цьому виділення бюджетних коштів не передбачається.

Очікується, що програма буде оплачена Національною атомною енергогенеруючою компанією «Енергоатом» (Київ) в розмірі 4,453 млрд. гривень, а також за рахунок кредитів ЕБРР і Euroatom в розмірі 8 млрд. гривень.

• Представники компанії Areva GmbH (Німеччина) наприкінці серпня провели аудиторську перевірку ВП «Атоменергомаш» ДП НАЕК «Енергоатом» на відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2008 (система менеджменту якості) та ISO 14001:2004 (система екологічного менеджменту). Крім того аудиторів оцінили здатність «Атоменергомашу» виконувати жорсткі технічні вимоги, які висуваються до виробників устаткування, розробленого компанією Areva.

Про це повідомляє прес-служба НАЕК «Енергоатом».

«ВП «Атоменергомаш» домовляється про участь у виробництві обладнання для АЕС, розробленого французькою компанією Areva. Нас перевіряли в частині готовності виконання замовлень на виробництво такого облад-

нання. Аудит проводився не тільки для заводу виробника нестандартного обладнання і трубопроводів, а й служб, які беруть участь у процесі — виробничо-диспетчерській відділі, відділі якості, постачання і всі супутні відділи», — відзначив технічний директор — головний інженер ВП «Атоменергомаш» Олександр Потапов.

За його словами, фахівці Areva були приємно здивовані тим, що ВП «Атоменергомаш» вже має сертифікати відповідності вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та ISO 14001:2004, видані аудиторською групою TOB «ТЮФ Норд Україна».

• Испытания системы безопасности Южно-Украинской АЭС после реконструкции завершились положительным результатом. Об этом сообщает информационно-аналитический бюллетень КМУ. На тестировании модернизированной системы присутствовала международная группа инспекторов Ядерного страхового пула из Великобритании, Китая и России. «Международные наблюдатели особое внимание уделили мероприятиям по модернизации и повышению безопасности энергоблоков, ведь в проект реконструкции системы были внесены значительные изменения после событий на японской АЭС «Фукусима», — сообщает издание. Глава инспекции Ядерного страхового пула Майкл Пич отметил, что предметом проверки является обеспечение защиты атомной станции от рисков, а так же повышение безопасности энергоблоков и доведение их до уровня современных международных стандартов. «Я надеюсь, что дальнейшая работа ЮУАЭС в этом направлении будет базироваться на принципах культуры безопасности и будет направлена на снижение влияния человеческого фактора», — рассказал глава международной инспекции.

ЯК ЖИТИ ДАЛІ ДСП «ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС»: ПРОФСПІЛКОВИЙ ВИМІР

ПРОБЛЕМЫ ЗОНЫ ОТЧУЖДЕНИЯ: ВЗАИМНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ОБЯЗЫВАЕТ

(Окончание.

Начало на 1-й стр.)

— Как известно, в мае этого года состоялось первое заседание Межведомственной рабочей группы, созданной по поручению вице-премьер-министра Украины Юрия Бойко по результатам его рабочей поездки в апреле на ЧАЭС для разработки стратегии дальнейшего развития площадки Чернобыльской АЭС с учетом решения вопросов ядерно-энергетического комплекса страны по централизованному обращению с отработавшим ядерным топливом. Какие подвиги есть в этом направлении?

— Во второй декаде июля было очередное заседание этой Комиссии, на которую руководство ЧАЭС и профсоюзный комитет возлагают большие надежды.

Как вы знаете, цель этой рабочей группы — определение стратегии развития площадки ЧАЭС на будущий период в рамках интересов всей атомной отрасли Украины. К большому сожалению,

формат этой встречи не подразумевает участия председателя первичной профсоюзной организации ЧАЭС, но Председатель Атомпрофсоюза Украины должен там присутствовать, и он приложит все усилия, чтобы участвовать в этой работе. Для нас это важно, поскольку программа заседания предусматривает рассмотрение вопроса относительно размещения централизованного хранилища ОЯТ непосредственно в пределах периметра ЧАЭС. Мы знаем, что приняты решения о строительстве ЦХОЯТ и соответствующий закон, но площадка для этого хранилища определена в районе ПЗРО «Буряковка», по сути — в лесу. Нет ни инфраструктуры, ни транспортных развязок, электроснабжения — надо все начинать с чистого листа. Цена вопроса — около трех миллиардов гривен. Хотя в законе и написано, что хранилище будет задействовано в среде структуры ЧАЭС, но, по сути, это абсолютная независимая, отдельно стоящий

объект, который потребует, кроме того, что его нужно будет построить просто в поле, достаточно весомых эксплуатационных затрат. Не хотелось бы бросать деньги на ветер — лучше, конечно, «замкнуть» объект в периметре», чтобы персонал ЧАЭС уже сейчас видел, чем он будет заниматься 2—3 года спустя.

Кроме того, в программе заседания рабочей группы — вопросы обращения с крупными радиоактивными единицами оборудования с действующих АЭС Украины, например, парогенераторами. Порядка 30 штук отработавших свой ресурс парогенераторов находится на площадках. Они радиоактивны, но металл может быть возвращен в хозяйственный оборот после соответствующей обработки, дезактивации и освобождения от регулирующего контроля. Эти работы можно выполнять на площадке ЧАЭС, делать это системно, потому что есть спрос на такие работы и со стороны нефтегазовой промышленности.

Для меня это было откровением, что вся добываемая нефть несет в себе радионуклиды. Вследствие определенных процессов радионуклиды частично отлагаются на стенках трубопроводов, которые используются при добыче, бурении и т.д. Этот металл становится радиоактивным и подлежит учету и специальному обращению в соответствии с требованиями действующего законодательства. Для того, чтобы этот металл вернуть в хозяйственный оборот, его нужно, опять-таки, дезактивировать и снять с регулирующего контроля с ограниченным его доступом в промышленном производстве. Этим тоже можно заниматься у нас на площадке, но для этого нужно принять соответствующие управленческие решения со стороны государства.

Таковы, вкратце, задачи, которые стоят сегодня перед нашим предприятием, и профсоюзный комитет ЧАЭС, и Атомпрофсоюз Украины принимают самое деятельное участие в их решении.

До теми

ПОЧЕМУ ВЫВОД ЧЕРНОБИЛЬСЬКОЙ АЭС ЗАТЯГИВАЕТСЯ НА ДЕСЯТИЛЕТИЯ?

Вывод из эксплуатации Чернобыльской атомной электростанции затягивается из-за нехватки денег и опыта таких работ, пишет Русская служба DW.

Виктор Кучинский вместе с командой опытных физиков-ядерщиков взялся решить сложнейшую задачу — вывести из эксплуатации атомную электростанцию. Ранее в Украине этого не делал никто. Когда в 2000 году Чернобыльская АЭС прекратила производство электроэнергии, Кучинский был на пике своей карьеры, пройдя путь от дозиметриста до начальника смены на станции. Ему, как одному из самых опытных специалистов, тогда и поручили руководить этим процессом.

Несмотря на большой опыт работы на АЭС, выполняя эту задачу, Кучинскому и коллегам пришлось все начинать с нуля. «Никто из нас не знал, что это такое. В университете у нас такой дисциплины не было», — говорит сотрудник ЧАЭС. На тот момент, когда Чернобыльская АЭС прекратила производство электроэнергии, не было ни плана вывода станции из эксплуатации, ни средств на эти цели, ни инфраструктуры для переработки радиоактивных отходов.

Новое хранилище для отработавшего ядерного топлива

До сих пор не завершено процесс изъятия отработавшего ядерного топлива из блоков ЧАЭС. От топливных сборок освободили только второй и третий энергоблока. Работы на первом энергоблоке должны завершиться до конца 2013 года. Топливо отгружается на построенное еще в советское время хранилище «мокрого типа». Здесь находятся около 20 тысяч тепловыделяющих сборок.

«Вода, в которой хранятся топливные сборки, является замедлителем нейтронов. Сборки находятся на безопасном расстоянии друг от друга», — объясняет в разговоре с DW и заместитель генерального директора ЧАЭС Валерий Сейда. По его словам, в случае, например, землетрясения, такое хранилище является более уязвимым, поэтому во всем мире переходят на «сухое» хранение отработавшего топлива.

Новое «сухое» хранилище возле АЭС должны были построить в 2004 году. Однако контракт с французской

Фото Николая ВАРЧИНА

компанией-подрядчиком был расторгнут из-за невыполнения условий. Достраивать объект поручено американской компании Holtek. Работы обещают завершить до конца 2015 года, а все топливо из «мокрого» в более надежное «сухое» хранилище перевезут не ранее 2025 года.

Недостаточное финансирование

Общая стоимость вывода станции из эксплуатации, по предварительным оценкам, составит около четырех миллиардов долларов. Но работы по закрытию станции из государственного бюджета финансируются не полностью, отмечает Виктор Кучинский. «Финансирование осуществляется на 60 процентов», — говорит специалист. — Это позволяет нам только гарантировать безопасность и оплачивать персонал». По его словам, отставание от графика вывода АЭС из эксплуатации уже сейчас составляет два года.

Основной проблемой для специалистов, характерной именно для реакторов типа РБМК, является работа с графитовой кладкой активной зоны реактора. Ученые до сих пор не нашли способ безопасного извлечения графита из реактора. «Мы надеемся, что до 2045 года, когда планируется начать демонтаж реакторов, будет найдена технология обращения с графитом», — отмечает Валерий Сейда.

Опыт Германии

Специалисты ЧАЭС при выводе станции из эксплуатации учитывают опыт и знания иностранных специалистов, в том числе из Германии. В частности, компания Energ-

iewerke Nord недавно поставила на ЧАЭС программное обеспечение и оборудование, специально разработанное для менеджмента процессов, связанных с выводом атомных электростанций из эксплуатации. Чтобы овладеть техникой, украинцы прошли обучение в Германии. Кроме того, сотрудники Чернобыльской АЭС ознакомились с немецким опытом на примере АЭС Грайфсвальд.

«На этой станции, построенной в свое время с помощью Советского Союза, вывели из эксплуатации пять энергоблоков, а территорию превратили в экологически безопасную промышленную зону», — рассказывает Виктор Кучинский.

До выхода на пенсию через 10 лет Кучинский надеется завершить следующий этап — консервацию реакторов на длительный период. Но если бюджетное финансирование останется на нынешнем уровне, то сделать это будет крайне сложно. Завершать процесс будут уже следующие поколения специалистов. Согласно графику, это должно произойти в 2064 году. К тому моменту реакторы будут стоять в законсервированном виде, пока не снизится их радиоактивность.

Таким образом, процесс закрытия ЧАЭС продлится в три раза дольше, чем время ее эксплуатации. По словам Валерия Сейды, расходы из государственного бюджета на ЧАЭС ежегодно составляют 60—80 миллионов долларов. На станции, которая уже более 12 лет не производит электроэнергию, се-

годня работает более двух тысяч человек. Это в два раза меньше, чем двадцать лет назад.

Вопрос снятия остановленных блоков с эксплуатации актуален не только для Чернобыльской АЭС, но и для других атомных электростанций. 12 из 15 действующих на данный момент атомных энергоблоков в Украине были построены еще во времена Советского Союза. Тем не менее, в Украине пока нет планов по выводу из эксплуатации атомных реакторов, а в украинских университетах тому, как это делать, не учат. Специалисты Чернобыльской АЭС напоминают: к закрытию станции лучше готовиться за десятилетия вперед.

Государственная инспекция по ядерному регулированию Украины выдала Чернобыльской АЭС разрешение на ввод в эксплуатацию новой вентиляционной трубы, на сварочных соединениях которой прошлым летом были обнаружены трещины. Об этом говорится в сообщении ГСП «Чернобыльская АЭС». Согласно сообщению, ввод в эксплуатацию новой вентиляционной трубы будет осуществляться в соответствии с «Решением о введении в эксплуатацию новой вентиляционной трубы II очереди ГСП ЧАЭС», и «Программой ввода в эксплуатацию новой вентиляционной трубы и сопутствующих систем II очереди ГСП ЧАЭС», утвержденными 4 июля 2013 года. Подрядчиком возведения трубы является российско-украинский консорциум во главе с ЗАО «Атомстройэкспорт».

ЗАХИСТИ ПРАВО ЛЮДИНИ НА ПРАЦЮ

ІННОВАЦІЇ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРОФСПІЛОК

(Продовження.

Початок на 1-й стор.)

Окрім держави, у цьому процесі, на думку пані Кох-Лаугвітц, мають брати участь і безпосередньо працівники. А профспілкам у цьому процесі відводиться одна з головних ролей. Головним завданням профспілки в процесах модернізації виробництва та застосування інновацій на підприємствах є захист соціальних гарантій працівників, а саме гарантій зайнятості та достойної зарплатної платні. Профспілка, на їх погляд, повинна вести наступальну політику в цих питаннях. Роботодавці у гонитві за прибутком, зменшенні витрат на виробництво, у тому числі витрат на зарплатну плату не бажують звертати увагу на проблеми робітників.

Держава, водночас, не спроможна або не має дійових важелів вплинути на роботодавця. Внаслідок цього працівники залишаються наодинці зі своїми проблемами. Залишається профспілка, яка не повинна стояти осторонь цих питань.

Проте профспілки та працівники мають розуміти, що без модернізації виробництва, впровадження інновацій не буде підвищуватися ефективність праці, та внаслідок цього не буде конкурентоспроможної продукції, що, у свою чергу, може вплинути як на зайнятість, так і на зарплатну плату. Тому профспілка повинна підтримувати інноваційні процеси на підприємстві, особливо ті, які дозволяють зробити працю кращою, безпечнішою, такою, що приносить користь працівникам. Профспілки як експерти та робітники на робочих місцях, як ті, хто безпосередньо виконує роботи, повинні вивчати, аналізувати стан виробництва та запропонувати роботодавцю нові ідеї та підходи в удосконаленні роботи як на окремому робочому місці, так і підприємстві в цілому.

Підсумовуючи свої виступи, Урсула Кох-Лаугвітц і Петер Павліцкі акцентували увагу на основних цілях профспілкової академії, а саме: в процесі спільної роботи здійснення аналізу можливостей профспілки під час впровадження інновацій, ознайомлення з досвідом німецьких профспілок з упровадження інновацій, проведенні аналізу практичного провадження інновацій на підприємствах, та запропонувати профспілкам шляхи застосування іноземного досвіду в Україні.

Ведення профспілкової академії було доручено Андрію Зінченку, менеджеру освітніх проектів, фахівцю з енергоресурсів та енергозбереження, який у своїй роботі застосовував передові методи навчання: брейнстормінг та роботу в групах. Активну допомогу йому надавала і куратор проекту, представник Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні та Білорусі Галина Мещерякова.

У процесі знайомства кожен учасник стисло доповів про своє підприємство, профспілку, яку він представляє, свою посаду, роль та місце профспілкової організації на

підприємстві, про актуальні проблеми на підприємстві, а також очікування від цього навчального заходу.

Навіть побіжний аналіз такої інформації показав, що проблеми, які постають перед підприємствами, що належать до різних галузей промисловості та турбують профспілку, майже однакові. А це і складнощі з бюджетним фінансуванням на державних підприємствах, отримання замовлень та розподіл прибутку на акціонованих і приватних підприємствах, а також модернізація обладнання та устаткування, недоуга тарифна політика, застосування нетрадиційних форм зайнятості, контрактна форма зайнятості та плинність кадрів, низька зарплатна платня та несвоєчасність її виплати.

Учасники семінару заувважали на тому, що роботодавці вважають профспілку організацією, яка неспроможна щось робити, крім здійснення спортивно-культурної та оздоровчої діяльності, надання матеріальної допомоги, та відсторонюють її від питань, діяльності та модернізації підприємств і розподілу прибутку, а профспілка водночас нерідко йдуть на поступки роботодавцям, не використовують своїх можливостей сповна.

Протягом дня представники профспілок розглядали питання та дискутували на основні теми семінару, а саме впливу глобалізації на підприємства України та її позитивні та негативні наслідки, необхідності впровадження інновацій на підприємствах та види інновацій, ролі профспілки при здійсненні цих заходів, дії роботодавців по застосуванню нетипових форм зайнятості та захист соціально-економічних інтересів працівників.

Багато було запитань щодо розуміння самого терміну «інновація». Кожен висловлював свою думку та формулювання. На звичайних прикладах слухачам було дано пояснення, що інновація — це нововведення в галузі техніки, технології, організації праці або управління, засноване на використанні досягнень науки і передового досвіду, об'єкти впровадження чи процес, що веде до появи чогось нового. Петер Павліцкі зупинився на видах інновацій, конкретно визначив їх структуру, яку складають організаційні інновації процесів, інновації у сфері послуг, продукції та соціальні інновації. Під час дебатів виявилося, що інновація — це не тільки ідеї, винахідництво та раціоналізація. Головне в них, хто і який матиме від цього зиск. Ідея стає інновацією, тільки довівши свою користь. При цьому не можна економічно ефективно інновація корисна для працівників підприємства, і, навпаки, на всьому інновація, яка корисна для працівників, економічно не ефективна.

(Закінчення буде)

МИХАЙЛЮК Г. О.,
провідний експерт з урегулювання соціально-трудових відносин
Чернобыльської ООП

ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ: ЗАПИТАННЯ І ВІДПОВІДІ

З 1 січня 2004 року набрали чинності закони України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про недержавне пенсійне забезпечення». Для окремих категорій громадян законодавчими актами передбачені спеціальні пенсійні системи — для державних службовців, наукових працівників, суддів, прокурорських працівників, військовослужбовців, народних депутатів та інших.

Законом України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування системи пенсійного забезпечення» з 1 жовтня 2011 року до законодавства внесено суттєві зміни та доповнення — підвищено пенсійний вік, збільшено тривалість необхідного страхового стажу, внесено зміни щодо обчислення заробітку, перерахунку пенсій тощо. Як відомо, ФПУ виступала проти змін, що погіршували умови та рівень пенсійного забезпечення. У подальшому через народних депутатів України до Верховної Ради від ФПУ вносилося ряд законодавчих пропозицій, але, на жаль, вони не були підтримані.

Протягом грудня 2012-го — квітня 2013 року народними депутатами України внесено на розгляд Верховної Ради України низку законопроектів, якими пропонувалося скасувати Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування системи пенсійного забезпечення» та повернути раніше чинні норми з призначення та обчислення пенсій. Зокрема, встановити пенсійний вік жінкам — 55 років, встановлення мінімальної пенсії за віком при наявності у жінок 20, у чоловіків — 25 років страхового стажу, застосування при призначенні та перерахунку пенсій показника середньої заробітної плати за останній календарний рік та інші. Однак під час розгляду у квітні ц.р. деяких законопроектів Верховною Радою України вони не були підтримані, незважаючи на те, що за них проголосувала значна кількість (220—223) народних депутатів України. Отже нормативно-правова база залишилась на сьогодні незмінною.

Разом з тим, з метою подальшого удосконалення системи пенсійного забезпечення Міністерством соціальної політики України на початку 2013 року створено Робочу групу з представників міністерств і відомств, наукових установ, профспілок і роботодавців. Членами цієї групи підготовлено та надано для узгодження відповідні пропозиції з удосконалення пенсійної системи, які будуть обговорюватися в подальшому на засіданнях Робочої групи.

У цьому випуску бібліотечки, на прохання читачів, матеріал стосується призначення пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і викладено у формі запитань та відповідей, які найчастіше виникають при визначенні права на пенсію, обчисленні страхового стажу та заробітку, надані приклади і розрахунки розмірів пенсій за віком, по інвалідності та у разі втрати годувальника, підвищення та виплати пенсій.

Сподіваємось, що матеріали, вміщені в «Бібліотечці», стануть у пригоді працівникам профспілкових комітетів і членам профспілок.

1. ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

Загальні положення солідарної системи

У солідарній пенсійній системі питання призначення, перерахунку та виплати пенсій регулюються Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Управління солідарною системою здійснює Пенсійний

фонд України, який функціонує як центральний орган виконавчої влади. Територіальними органами Пенсійного фонду є головні управління Пенсійного фонду в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, головні управління Пенсійного фонду в районах, містах, районах у містах.

Державний нагляд та контроль за правильністю призначення (перерахунків) і виплати пенсій у солідарній системі здійснює Міністерство соціальної політики України та його територіальні органи. Нагляд та контроль з боку держави за цільовим та ефективним використанням коштів Пенсійного фонду здійснює Міністерство фінансів України і його територіальні органи та Рахункова палата.

Пенсії виплачуються органами Пенсійного фонду України за рахунок коштів, які формуються із страхових внесків підприємств, організацій, установ і працівників (на виплату трудових пенсій), коштів Державного бюджету (на виплату різних надбавок, підвищень до пенсій, виплату різниці між розмірами пенсій, призначених відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та розмірами пенсій, призначених за іншими законами), коштів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування (на виплату пенсій по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника від нещасного випадку на виробництві та профзахворювання, дострокових пенсій за 1,5 року до досягнення пенсійного віку), коштів підприємств і організацій (на виплату пенсій на пільгових умовах для працівників, зайнятих на роботах із шкідливими та важкими умовами праці).

Пенсійним фондом призначаються пенсії за віком, по інвалідності, у зв'язку зі смертю годувальника та пенсії за вислугу років. У разі смерті пенсіонера Пенсійним фондом виплачується сім'ї одноразова допомога на поховання у розмірі, встановленому законодавством.

Якщо особа працює, заява про призначення пенсії подається нею до управління Пенсійного фонду України у районах, містах і районах у містах через посадову особу підприємства, установи, організації. За бажанням працівник може особисто подати заяву до органів Пенсійного фонду за місцем проживання (реєстрації). Заява про призначення пенсії непрацюючими громадянами подається особисто або через представника, який діє на підставі виданої йому довіреності, посвідченої нотаріально, безпосередньо до органу Пенсійного фонду за місцем проживання (реєстрації).

За призначенням пенсії звертаються після виникнення права на пенсію. Якщо особа одночасно має право на різні види пенсій, то призначається лише один її вид на вибір.

2. ОБЧИСЛЕННЯ СТРАХОВОГО СТАЖУ

В якому порядку обчислюється страховий стаж?

Відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» для призначення пенсій обчислюється страховий стаж. При цьому передбачено, що страховий стаж — це період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачено страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Мінімальний страховий внесок — це сума коштів, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру заробітної плати на розмір єдиного внеску на загальнообов'язко-

ве державне соціальне страхування, встановлених законом на день отримання заробітної плати (доходу).

Таким чином, за період після 1 січня 2004 року до страхового стажу зараховуються періоди діяльності залежно від факту та суми сплачених внесків. Страховий стаж обчислюється в місяцях. Якщо за відповідний календарний місяць роботи сплачено мінімальний страховий внесок, то цей місяць буде зараховано до страхового стажу в повному обсязі. Якщо сума сплачених за відповідний місяць страхових внесків менша, ніж мінімальний страховий внесок, цей період зараховується до страхового стажу як повний місяць за умови здійснення відповідної доплати до суми страхових внесків так, щоб загальна сума сплачених коштів за відповідний місяць була не менша, ніж мінімальний страховий внесок. Здійснювати доплату може лише працівник, звернувшись до органів Пенсійного фонду. У разі якщо працівник не здійснив такої доплати, страховий стаж визначається пропорційно сплаченим внескам за встановленою формулою:

ТП = Св : В, де:

ТП — тривалість періоду, що зараховується до страхового стажу та визначається в місяцях;

Св — сума фактично сплачених страхових внесків за відповідний місяць;

В — мінімальний страховий внесок за відповідний місяць. Страховий стаж за період з 1 січня 2004 року обчислюється за даними персоналізованого обліку страхових внесків, що здійснюється органами Пенсійного фонду України.

Щодо трудової та іншої діяльності до 1 січня 2004 року, то відповідно до частини четвертої статті 24 зазначеного вище Закону ці періоди зараховуються до страхового стажу в порядку і на умовах, визначених раніше чинним законодавством, крім випадків, передбачених цим Законом. За період до 1 січня 2004 року обчислення трудового стажу здійснюється згідно зі статтями 56—63 Закону України «Про пенсійне забезпечення». Незалежно від того, коли призначатиметься пенсія — у 2013, 2015 чи в інші роки — роботу до 1 січня 2004 року, як постійну, так і тимчасову, як з повним, так і з неповним робочим днем, незалежно від суми сплачених внесків, буде зараховано до страхового стажу в повному обсязі. Якщо, наприклад, працівник перебував у відпустці без збереження заробітної плати, навіть у тривалій, цей період також зараховується до стажу роботи для призначення пенсії.

Основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. За відсутності трудової книжки, а також у тих випадках, коли в трудовій книжці відсутні необхідні записи або містяться неправильні чи неточні записи про періоди роботи, для підтвердження стажу роботи приймаються довідки, виписки із наказів, особові рахунки і відомості на видачу заробітної плати, посвідчення, характеристики, письмові трудові договори і угоди з відмітками про їх виконання та інші документи, які містять відомості про періоди роботи.

У разі, коли документи про стаж роботи не збереглися, підтвердження стажу, за бажанням особи, може здійснюватися органами Пенсійного фонду України на підставі показань свідків.

(Далі буде)

Володимир МАКСИМЧУК,
завідувач відділу апарату ФПУ

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ: ВЛАДА ОБІЦЯЄ...

«ПЕНСИИ ОДНОЗНАЧНО БУДУТ УВЕЛИЧИВАТЬСЯ ЕЖЕГОДНО»

Недавно исполнилось 10 лет со дня принятия базового закона о пенсионном обеспечении. По существу, именно с тех пор и началось реформирование пенсионной системы Украины.

О том, что уже удалось сделать и о планах на будущее рассказала в интервью министр социальной политики Украины Наталья КОРОЛЕВСКАЯ.

— Наталья Юрьевна, сразу после назначения на должность руководителя Министерства социальной политики вы заявили, что начата в 2011 году пенсионная реформа не дала желаемых результатов. Что именно, по вашему мнению, не было решено?

— Прежде всего, за 10 лет, с момента принятия пенсионных законов, не был решен основной вопрос — пенсия должна быть справедливой. Сегодня не действует государственный механизм, который гарантировал бы действительно достойную пенсию, зависящую от трудового стажа. Назову главные задачи, которые стоят перед нами. Первое — необходимо осовременить пенсионные выплаты и ликвидировать «уравнительку» в пенсиях, второе — преодолеть дефицит Пенсионного фонда и третье — ввести второй уровень накопительной пенсионной системы.

Сегодня необходимо сосредоточиться на совершенствовании пенсионной системы. Именно над этим работает наше министерство, специально создана рабочая группа, в состав которой вошли представители Минсоцполитики, Пенсионного фонда, а также ученые и другие специалисты социальной сферы.

— Какими же конкретно вопросами занимается эта рабочая группа?

— Люди должны получить реальную защиту, а не ее имитацию. Основная задача созданной группы — разработка механизмов совершенствования пенсионной системы. Это комплекс вопросов, над которыми мы работаем. Кроме того, о чем я уже говорила, это и вопрос пенсионного возраста для женщин, и поиск компенсаторов для возможности снижения ставки единого социального взноса, и повышение доверия к системе государственной защиты. Самая большая сложность заключается в том, что, нарабатывая предложения, специалисты в первую очередь учитывают их экономическую целесообразность, поскольку пенсионная реформа должна отвечать не только чаяниям граждан, но и объективным экономическим условиям.

— Есть ли уже результаты работы этой группы? Возможно, какие-то изменения в законодательство?

— 1 июля 2013 года вступили в силу изменения в пенсионное законодательство, которые по своей сути являются первым шагом к совершенствованию пенсионной системы. Они касаются довольно широкого круга людей и прежде всего нынешних 13,6 миллиона пенсионеров. Для них мы изменили порядок ежегодного перерасчета пенсий. В соответствии с действующим законодательством, перерасчет ранее назначенных пенсий происходит в результате пересмотра прожиточного минимума (в этом году — дважды) и 1 марта. Ранее, из-за законодательной казуистики, существовали ситуации, когда мартовское повышение пенсий вообще можно было не делать. Теперь мы установили четкую процедуру — пенсии в марте однозначно будут увеличиваться каждый год.

— Какие еще изменения внесены в пенсионное законодательство за последние полгода?

— Принят закон, согласно которому многодетные отцы, которые воспитали пятерых и более детей, при отсутствии матери, получают право на пенсию за особые заслуги.

Принят ряд постановлений правительства, благодаря чему увеличились размеры повышений к пенсиям инвалидам Великой Отечественной войны II и III групп и участникам боевых действий, которые достигли 85-летнего возраста, до уровня повышения инвалидам I группы (447 грн.). Выросла также минимальная пенсия для этой же категории ветеранов войны. С 1 мая 2013 года ни один участник боевых действий и инвалид-фронтвик Великой Отечественной не получает меньше 2547,9 грн. Кроме того, повышены пенсии, размер которых в прошлом году вырос менее чем на 20% роста средней заработной платы.

— Есть ли какие-то изменения для тех, кто еще не собирается на пенсию?

— Изменения, которые вступили в силу с 1 июля, прежде всего, коснутся почти всех женщин. Ведь по предложению Минсоцполитики отныне в страховой стаж также будет засчитываться период пребывания в отпуске по беременности и родам. Ранее это время, то есть 70 дней до родов и 56 дней после, в страховом стаже не учитывалось. Мы считаем, что это несправедливо по отношению к женщинам, поскольку им, фактически искусственно уменьшался страховой стаж.

— Что это непосредственно даст женщинам?

— Такими изменениями мы установили социальную справедливость в отношении женщин. До такого введения работодатель платил отчисления только за работников,

которые находились на больничном по болезни, что позволяло зачислять им этот период в страховой стаж. Тем временем, женщины, которые рожали детей и находились в больничном отпуске в связи с беременностью и родами, были лишены этой возможности.

Т.е., тот, кто, например, катаясь на лыжах, получил тяжелый перелом, требовавший длительного лечения и восстановления, и шел на больничный на несколько месяцев, при выходе на пенсию был в более выгодных условиях, чем женщина, которая родила ребенка. Если учесть, что декретный отпуск — это 4 месяца, а из-за осложнения во время родов даже больше, то женщины, которые родили трех детей, без этих законодательных изменений теряли, по меньшей мере, год страхового стажа.

Кроме того, мы также ввели новый подход к расчету зарплаты для начисления пенсий лицам-предпринимателям и гражданам, которые получали пособие по безработице.

— В чем состоят изменения для таких безработных?

— Отныне граждане, которые ранее получали пособие по безработице и материальную помощь в период профессиональной подготовки, переподготовки или повышения квалификации, смогут при расчете заработной платы, если это целесообразно, исключить периоды получения этой помощи. Некоторым гражданам это позволит увеличить пенсионные выплаты до 5%. Что касается физических лиц-предпринимателей, то, определяя заработную плату для начисления пенсии, отныне будет учитываться страховой стаж, за который уплачены взносы. Это позволит избежать значительного уменьшения коэффициента заработной платы предпринимателя, которые работают по упрощенной системе налогообложения за месяцы, за которые такие страховые взносы уплачены не в полном объеме.

— Кстати, о предпринимателях. Давно обсуждается возможность снижения ставки единого социального взноса. Когда этого можно ожидать?

— Мы уже внедряем новые подходы по уплате ЕСВ. Недавно правительство поддержало разработанный Минсоцполитики законопроект по расширению перечня категорий пенсионеров-предпринимателей, которые могут быть освобождены от уплаты ЕСВ. Дело в том, что теперь на это могут рассчитывать только пенсионеры по возрасту и инвалиды, мы же в категорию льготников включили получателей всех видов пенсий, которые достигли пенсионного возраста. Теперь слово за народными депутата-

ми — Верховная Рада должна принять этот законопроект.

Мы заинтересованы в снижении ставки ЕСВ, поскольку это будет стимулировать легализацию теневой занятости и рост заработных плат. В то же время необходимо очень четко продумать компенсаторы наполнения Пенсионного фонда, чтобы мы могли сохранить расходы, как минимум, на нынешнем уровне, не говоря уже о планах повышения пенсионных выплат. Над этим сейчас работаем с Министерством доходов и сборов.

— Но хватит ли имеющихся средств?

— За первые шесть месяцев Пенсионный фонд Украины собрал 81,1 млрд. грн. собственных поступлений — перевыполнение составляло 1,4 млрд. Если сравнить с аналогичным периодом прошлого года, то поступления выросли на 5,2 млрд. грн., или на 6,9%.

Благодаря такой позитивной динамике мы смогли не только сбалансировать и в полном объеме выплачивать пенсии, но и погасить займы Госказначейства, которые брались временно. Поэтому, как видите, проблем с финансированием на сегодняшний день нет.

В целом же за полгода на выплату пенсий было направлено 124,5 млрд. грн. Это на 11,5 млрд. грн., или на 11% больше, чем за первые шесть месяцев 2012 года.

— Действительно, со своевременностью и полнотой выплат нареканий у пенсионеров нет. Однако есть вопрос качества обслуживания в Пенсионном фонде.

— Недавно по моей настойчивой просьбе и.о. председателя ПФ пришел в отделение фонда одного из районов как обычный гражданин — проверить, как работает система на месте. Результатами мы были шокированы. Не узнав своего руководителя, клерки заявили ему, что он 101-й в очереди и что в ближайшие два дня может даже не приходить со своими проблемами. Такая ситуация недопустима, и мы будем ее коренным образом менять.

Обслуживание пенсионеров, многие из которых имеют трудовой стаж 40—50 лет, должно быть совсем другим. В частности, мы готовим запуск пенсионного калькулятора, где каждый самостоятельно сможет рассчитать размер выплат, а уже потом, если останутся вопросы, обращаться к инспекторам Фонда. И это только один из первых шагов, которые мы определили для себя, ведь сегодняшняя наша задача — сделать предоставление всех социальных услуг качественным и доступным.

ЖОВТІ ВОДИ: ПІСЛЯМОВА ДО УРОЧИСТОСТЕЙ МІСТА

Самые любимые праздники горожан

В Желтых Водах отметили всенародно любимые праздники — День города, День шахтера и День Независимости Украины. В парке Славы собрались тысячи нарядных желтоводцев, с прекрасным настроением. Многие пришли целыми семьями, так как эти праздники уже много лет являются самыми любимыми для взрослых и детей.

Праздничные мероприятия начались с торжественного собрания у памятника героям-казакам. Собравшихся поздравил городской голова Анатолий Кузьменко, заместитель главы Днепропетровской облгосадминистрации Алексей Бурик зачитал поздравления от вице-премьер-министра Украины Александра Вилкула. Главный инженер ГП «ВостГЭК» Виктор Пухальский, выступая перед желтоводцами, передал им поздравления от трудовых коллективов Смоленской, Новоконстантиновской и Ингульской шахт комбината.

Состоялось вручение грамот лучшим производственникам и награждение победителей конкурса «Свiточ Жовтих Вод — 2013». Приятно, что наше предприятие стало победителем конкурса в двух номинациях: «Лучшее промышленное предприятие» и «Меценат года». Заместитель главного инженера по геотехнологиям ГП «ВостГЭК» Валерий Давыдов победил в номинации «Лучший герой-спасатель года», инструктор-методист спорткомплекса комбината Николай Деревянчук — «Лучший тренер», а его воспитанница Анна Пешкова — «Лучшие спортивные достижения».

Кульминацией торжества стало появление огромного полотнища национального флага Украины (6х50 метров), которое внесли в парк Славы школьники со стороны улицы Гагарина. В небо поднялись композиции из воздушных шаров в цветах национального и городского флагов.

В парке развернулись выставки народного творчества в рамках вернисажа «Свято українських кольорів», игровые программы для детей, фото-сушка. Сотрудниками службы гражданской защиты в парке была проведена ежегодная акция «Предотвратить. Спасти. Помочь!». В рамках акции была организована специальная выставка, на которой представлена пожарно-спасательная техника и снаряжение. Народ с радостью фотографиро-

В праздник получили награды и ветераны труда от генерального директора ГП «ВостГЭК» Александра СОРОКИНА (в центре) и председателя профкома Бориса ФИЛИПОВА (справа)

вался с «живыми скульптурами», представленными актерами из Днепропетровска. Большой интерес у горожан вызвали показательные выступления по Street Workout, представленные днепропетровской командой и местными ребятами, приобщившимися к этому движению. Большой резонанс вызвал приезд в наш город лидера движения Street Workout Дениса Минына.

публикой и исполнением как авторских песен, так и ряда хитов, среди которых его коронным считается «Я люблю тебя до слез» (старшему поколению эта песня известна в исполнении Александра Серова).

Профессионально вел концерт, поддерживая жизнерадостное настроение публики, звукорежиссер ЦНТКиД комбината Олег Ярославцев.

Украинские традиции возрождаются

В праздничном концерте приняли участие как местные творческие коллективы, так и эзевские звезды. В этом году на праздник были приглашены заслуженный артист Украины Валерий Твин, финалистка проекта «Голос країни» Ольга Шанис, которая исполнила несколько мировых хитов, ВИА «Здравствуй, песня», участники которого вызвали ностальгические воспоминания «Синим ине-ем», «Девчонкой из квартиры 45», «Большой медведицей» и прочими хитами 80-х. А участник шоу «Х-фактор» Олег Кензов порадовал своей непринужденной манерой общения с

Торжества завершились традиционным фейерверком, который является такой же неотъемлемой частью любимого праздника желтоводцев, как торт на дне рождения!

Чтобы праздник состоялся, пришлось приложить немало усилий его организаторам. Важная роль в этом вопросе была отведена Восточному горнообогатительному комбинату, подразделения которого, задействованные в подготовке и проведении мероприятий, профессионально справились с поставленными задачами.

Елена КУБАРЕВА,
фото Татьяны
КОРСУНОВСКОЙ

«Театр живых скульптур» — незабываемое зрелище

Желтоводским мастерам есть чем удивить

ФОРУМ «АКТИВНА ЗОНА»: ОРГАНІЗАТОР — АТОМПРОФСПІЛКОВА МОЛОДЬ

СТВОРИЛИ НАСТРІЙ ЗАХОДУ

В останній декаді серпня Нетішин, місто-супутник Хмельницької АЕС, приймав учасників і гостей форуму «Активна зона», організованого Радою організації молоді первинної профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом». Захід видався напрощуд насиченим, емоційним, велелюдним, пізнавальним і запальним. І хоч «Активна зона» набагато молодша від литовського фестивалю «Диснай», який триває уже чверть століття, за своєю організацією, змістом і формою нітрохи йому не поступається.

Наш нинішній форум десятий за ліком, його формат не раз зазнавав змін, але мета залишалася сталою — об'єднати молодь атомної галузі різних країн заради реалізації своїх проєктів наукового, соціального, культурного напрямів, професійного зростання. Час показав, що всі форми роботи себе виправдали і надалі розвиватимуться. За роки роботи Рада молоді зуміла довести, що і «КВН», і конкурси професійної майстерності (вперше пройшов у 2002 році), і огляди-конкурси молодіжних організацій, музичні фестивалі тощо сприяють згуртуванню, неформальному спілкуванню, допомагають глибше пізнати один одного, свою професію і, зрештою, свою історію. Постійна участь в останні роки молодих атомників України у «Диснаї» ще більше надихнула на пошук нових ідей для своєї роботи.

Цьогоріч «Активну зону», яка зазвичай проходила в зимову пору, перенесли на літо. Таке рішення автоматично зняло проблему забезпечення житлом учасників і гостей фестивалю — на час форуму розбили наметове містечко на березі водосховища. Всі пов'язані з цим організаційно-технічні моменти переймали у керівників байкерів, дитячого табору відпочинку, котрі мають вже хороший досвід і радо поділилися ним. Організатори форуму знайшли підтримку і розуміння у голові організаційно-технічного центру господарського забезпечення, транспортного цеху. Було залучено багато сил, але ніхто з молоді не відмовлявся від роботи і радо пропонував свою допомогу.

«Активна зона» збирала близько сотні учасників з числа молодих працівників вітчизняних АЕС, дирекції «Енергоатома», його відокремлених підрозділів — «Атомремонт-сервіс», Аварійно-технічного центру, зведеної команди персоналу ЧАЕС і жителів Славутича. Делегація Росенергоатома об'єднала представників шести атомних електростанцій Росії. Була також команда з

Обнінська, гості — представники Ігналінської АЕС (Литва), збірна міст України з числа молодих людей, котрі підтримують молодіжний рух атомників і небайдужі до того, чим живе галузь.

Перший день форуму був, так би мовити, офіційним: засідали комісії Ради організації молоді, сама Рада, а також координаційна Рада «атомної» молоді України, Росії, Литви, на яких обговорено насущні питання сьогодення і плани на майбутнє. А вже у День Незалежності України та наступну за ним неділю молодь влаштувала запальне свято. Семінар-тренінг для зміцнення зв'язків молоді трьох країн вилився у ліквідацію радіаційної аварії. Звичайно ж, умовної, а ліквідували її негативні наслідки команди в напівКВНівському стилі — з гумором та дотепними витівками на всіх етапах. Керівництво тренінгом взяла на себе досвідчений модератор Олексій Ущиповський і Віктор Ройко. На етапі перевірки профспілкових знань ця функція перейшла до голови профкому ЧАЕС Михайла Гука, заступника головного інженера з експлуатації Олександра Клепова, голова Ради організації молоді «Енергоатома» Олександра Хомича. Етапом, на якому команди повинні були з підручних засобів звести протирадіаційне укриття, опікувалися інструктори навчально-тренувального центру Олексій Синуца, Володимир Зелінський, Вікторія Василюєва.

Винахідливості учасників, здавалося, не було меж, їх фантазія вражала. Не тільки схованку будували, де можна біду пережити, а й рятували потерпілих, надаючи їм першу медичну допомогу. Щоб цей процес видався правдоподібнішим, використовували манекен, задіяний у навчальному процесі в НТЦ. Одне слово, послідовність дій була витримана, професіоналізм також. Просто все це учасники зуміли здобити вишуканими жартами, зробивши з рятувальної операції дивовижне шоу. На завершення, в такому ж гумористичному стилі, команди організували чудовий гала-концерт.

За словами Олександра Хомича, новий формат форуму вийшов вдалим, а його позитивні результати перевершили всі очікування. Молодь готова далі плідно трудитися, як на об'єктах, так і над удосконаленням своєї молодіжної політики у позавиробничій сфері. Сил, снаги та ідей їй не позичати.

Ольга СОКОЛ

ПІДТРИМКА ВІТЕРАНІВ

В кінці августа на базі відпочивальних «Чайка» состоялось выездное расширенное заседание совета ветеранов гидрометаллургического завода ГП «ВостГЭК» (ГМЗ), в котором приняли участие представители ветеранских организаций разных подразделений, активисты, члены профкома.

Совет ветеранов комбината решил изучить и обобщить опыт работы отдельных подразделений и, для примера, взял организацию ветеранов ГМЗ, где налажен тесный контакт с администрацией и профкомом завода.

Председатель совета ветеранов ГМЗ Нина Григорьевна Косенкова рассказала о работе организации. Она отметила, что руководство завода и профком уважительно относятся к ветеранам, откликаются на их просьбы. На все проводимые производственные и общественные мероприятия приглашаются ветераны, учитывается их мнение, особенно, при заключении коллективного договора. Многим ветеранам оказывается денежная и другая помощь по их заявлениям: на операции, лечение, покупку лекарств и др.

Много делается администрацией завода для отдыха трудящихся, в том числе, и ветеранов. Участники совещания ознакомились с работой базы отдыха «Чайка», условиями проживания отдыхающих, предоставляемыми услугами. Отдыхающие (трудящиеся и ветераны завода) давали отличную оценку работе базы, благодарили руководство завода и профком, совет ветеранов и его председателя Н.Косенкову за возможность отдыхать в этом уютном уголке. Совет ветеранов ГМЗ успешно решил задачу отдыха ветеранов на базе наравне с трудящимися.

В.Ф.РЫБАК,
зам. председателя
совета ветеранов
ГП «ВостГЭК»

КРЕДИТ

на вигідних умовах

для працівників
атомної
енергетики

Енергодар, вул. Радянська 10 («Дижон») (050) 443 98 96 Дарина
(050) 443 98 87 Олександра
(099) 252 64 19 Ганна
Нетішин: (095) 283 56 16 Олександр
Рівне: (067) 863 11 17 Юлія

Ренесанс Кредит

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція листується з читачами лише на сторінках газети

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ПП «Трейд Інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.

Тираж 5000

Ціна договірна